

L'entrevista
Daoud Hari Traductor sudanès

“Els líders del món no fan cas dels problemes de l'Àfrica”

Vostè va fugir de Darfur i després hi va entrar com a guia de periodistes. Ara viu als Estats Units. Ha pogut tornar a Darfur algun cop?
No, no he tingut cap possibilitat de tornar-hi, és molt difícil entrar-hi.

Té alguna notícia del seu poble?
Ja no queda poble, el van cremar. Els habitants del meu poble viuen en un camp de refugiats al Txad i sé que estan més o menys bé.

Com es troba a Baltimore (EUA), s'ha adaptat a la vida d'allà?
Només porto un any als EUA. I no sé si m'agrada o no perquè he estat molt ocupat amb el meu llibre. Necessito un any més per saber si m'agrada viure als EUA o torno a l'Àfrica.

Vol tornar a l'Àfrica, doncs?
Sí. M'he d'agafar vacances per anar-me'n a l'Àfrica almenys un mes. Probablement m'agradaria anar al Camerun.

Si algun dia el règim sudanès canviés i hi hagués pau, voldria tornar a la seva terra? Les víctimes d'alguns conflictes, de vegades, prefereixen no tornar on van patir l'horror...

No conec ningú a Darfur que no vulgui tornar a casa, fins i tot els nens hi volen tornar, són en un camp de refugiats que no els agrada. Tenim un sentiment molt fort cap a la nostra terra i animals. El problema és que el govern sudanès no canviarà fàcilment, hi haurà més violència i la gent estarà més anys fora de Darfur.

Cap govern ha actuat de forma contundent contra el règim sudanès per aturar les matances. Per què creu que els EUA i Europa van ajudar poble com el kosovar, i els darfurians no?

No ho sé, és el que voldria preguntar-los. Quan hi ha problemes a l'Àfrica, els líders internacionals no hi presten atenció. Quan al genocidi de Ruanda van morir un milió de persones, van dir que els sabia greu. A Darfur hi ha 300.000 morts, ho ha dit l'ONU. Alguns països consideren que s'hi ha comès un genocidi, d'altres no, la qüestió és que s'ha d'aturar la violència, es necessiten soldats internacionals per portar-hi la pau, però el govern sudanès no els vol i l'ONU n'ha posposat el desplegament fins al 2009. Quanta gent haurà mort aleshores? Hi ha forces internacionals a la frontera

entre Sudan i el Txad, però no és suficient, ataquen civils als camps de refugiats.

¿Si el Sudan no tingués un recurs tan cobejat com el petroli, patiria tant?

El principal problema és el petroli, molt important per a la Xina, per exemple, que recolza el govern sudanès. També hi ha problemes de terra, de falta d'aigua, però no són la raó de la guerra, perquè els patim des de fa 150 o 200 anys i fins ara no hem tingut guerra. S'està destruint la vida de moltes persones a causa del petroli. Els xinesos han construït el palau del president sudanès, que va costar 30 milions de dòlars. Si els haguessin destinat a Darfur, tindriem aigua, menjar i educació.

Vostè ha estat molt a prop de la mort molts cops i l'ha salvat el seu enginy. Com s'ho feia per reaccionar tan bé en moments tan complicats?

Tres milions de persones erem davant la mort cada dia. No tinc una imaginació especial, potser tinc sort. El problema són els nens que moren. Per això treballo pel meu poble, no puc veure la meua gent morir cada dia i no fer res, seria pitjor que estar mort.

Per què el règim sudanès es prenia tantes molèsties a perseguir-lo?

Cap dictador vol que la comunitat internacional sàpiga que fa, sobretot si comet crims terribles com matar nens. Si ajudes a fer que les veritats es coneguin, estàs en perill.

Vostè elogia la feina dels periodistes a Darfur. ¿És útil en aquest i altres conflictes per evitar més matances i perquè els crims es coneguin?

Si no hi hagués periodistes a Darfur, la comunitat internacional no

Cap dictador vol que es coneguin els crims terribles que comet, i si ajudes a fer que se sàpiguen, estàs en perill

ajudaria els nens ni acolliria els refugiats, el Consell de Seguretat de l'ONU no prendria cap decisió i cap organisme internacional sabria que passa a Darfur. La feina dels periodistes a la zona és molt dura. Dono gràcies a Déu pels periodistes, que han fet molt més que qualsevol líder mundial per Darfur.

Com és treballar amb gent que no coneix de res però que depèn de vostè?

Primer, els havia de mantenir vius [riu]. Em venien a buscar perquè algun col·lega els havia parlat de mi. Però no tenia més poder que els altres quan érem en zona de conflicte, jo també era un objectiu. Estaven en les meves mans, vaig fer el que vaig poder per mantenir-los vius i perquè sabessin la veritat de Darfur, però ells van tenir sort també, i suposo que jo no ho vaig fer malament.

És molt modest. Sé per experiència que amb un bon guia tens més de mitja feina feta...

[riu] El 100% de la feina és d'ells. L'objectiu era mostrar aquesta guerra al món.

JOSEP ROSADA

PERFIL Daoud Hari va fugir d'un assalt al seu poble, a Darfur, el 2004, va estar refugiat al Txad i va guiar periodistes en les zones més perilloses de Darfur. Ha escrit el llibre *El traductor* (Edicions Urano, 2008) i es dedica a denunciar els crims que comet el règim sudanès contra el seu poble.